

Geelgors met hybride-kenmerken

in de AWD

Op 4 februari 2022 fotografeerde Cecile Bleijs een mannetje Geelgors (*Emberiza citrinella*) in het Rozenwaterveld (Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD)). De vogel was ook de dagen hierna te bewonderen, (t/m 9 februari 2022) meestal foeragerend op de grond in het lage gras.

■ *Ferdy Hieselaar en Han Buckx*

GEELGORS AWD, 7 februari 2022. Foto: Nico Rensen

Het viel ons op dat het koppatroon van deze Geelgors enigszins afwijkend was van een reguliere Geelgors. Vooral de roodbruine (baard-)streep was opvallend. Raadpleging van vele Geelgors-foto's op internet gaf geen vergelijkbaar koppatroon te zien. Hierdoor ontstond bij ons het vermoeden van een mogelijke hybride Geelgors x Witkopgors (*Emberiza leucocephalos*).

In het verleden had het tijdschrift Dutch Birding (DB 25-1 (2003)) al eens

aandacht besteed aan hybriden tussen Geelgors en Witkopgors. De waarschijnlijke oorzaak van deze, relatief frequent voorkomende, hybridisatie is dat beide soorten in de loop der tijd hun verspreidingsgebied hebben uitgebreid: Geelgors naar het oosten en Witkopgors naar het noorden en westen. Dit heeft tot gevolg gehad dat hun broedgebieden nu overlappen ten oosten van de Oeral (West-Siberië). Aangezien beide soorten in hetzelfde biotoop voorkomen, kan hybridisatie makkelijker plaatsvinden.

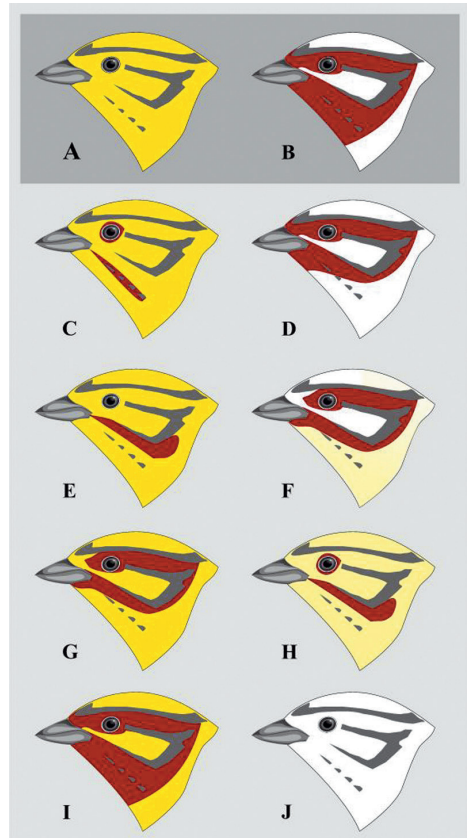
Sterker nog, de auteurs geven zelfs de mogelijkheid aan dat beide soorten op (lange) termijn samen zouden kunnen smelten tot één soort!

Volgens de gehanteerde Panov-tabel (1989) in het bewuste artikel (zie figuur 1) zou de AWD-Geelgors een hybride Type E kunnen zijn. Zekerheid over deze hybride is echter alleen te verkrijgen middels DNA-onderzoek. Wij hebben verder geen poging ondernomen om DNA te verzamelen.

In Nederland is de Witkopgors een zeldzaamheid. Daarbij zijn er in het verleden wel eens exemplaren gezien die niet geheel 'zuiver' waren. Vooral geeltinten in de vleugel verraadden dan een Geelgors-invloed. Geelgorzen met Witkopgors-invloeden worden in Nederland nauwelijks gemeld, waarschijnlijk omdat dergelijke, vaak kleine, afwijkingen niet worden opgemerkt. De AWD-vogel is daarom een leerzaam object en reden van deze publicatie.

Bron

DB 25-1 (2003): Hybridization between Yellowhammer and Pine Bunting in Russia; Eugeny N Panov, Alexander S Roubtsov & Dmitry G Monzиков.

FIGUUR 1 Panov table. Koppatronen: A is een zuivere Geelgors, B een zuivere Witkopgors. De overige types zijn hybride vormen.

GEELGORS AWD, 7 februari 2022. Foto: Cecile Bleijs